

-4-

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.003/2421
KONU :

ANKARA
28.7./2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İLGİ : 03.07.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-6273 sayılı yazınız.

Mardin Milletvekili Metin MUSAOĐLU tarafından TBMM Başkanlığına verilen 7/2286-6209 ve 7/2287-6210 sayılı yazılı soru önergelerinde yer alan konular incelenmiş ve cevaplarımızı ekte sunulmuştur.

GereĐi için bilgilerinize arz ederim.

Mehmet KEÇECİLER
Devlet Bakanı

Ek : (2) Cevap metni

SAYI :B.02.0.003
KONU :

ANKARA
.../.../2000

7/2287-6210 NO'LU SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVABIMIZ

1. Körfez krizi sonucunda Güneydoğu Anadolu Bölgemizde ortaya çıkan olumsuz ticari ve ekonomik koşulların hafifletilmesi amacıyla alınan önlemlerden olmak üzere Irak'a münhasır başlatılan ve daha sonra BDT ülkelerine sınırı bulunan illerimizin ihtiyacını karşılamak üzere BDT ülkelerine de yaygınlaştırılan mutad depo uygulamasına ilişkin Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 09.08.1994 tarihli 12838 sayılı yazıları ile akaryakıt depolarının çekicilere montajlı yarı römorklu araçlarla, kamyonlara montajlı römorklu araçlarda 2 ton, diğer (römorksuz) kamyonlarda ise 1,5 ton kapasiteye çıkarılması uygun görülmüş, 13.09.1996 tarihli 17095 sayılı yazıları ile bu ülkelere giriş-çıkış yapan çekicilere montajlı yarı römorklu araçlarla, kamyonlara montajlı römorklu araçlarda akaryakıt depo kapasitelerinin 5 ton, diğer (römorksuz) kamyonlarda ise 2 ton olarak belirlenmiş, 26.11.1996 tarih ve 22452 sayılı yazıları ile de söz konusu uygulama sadece BDT ülkeleri ile sınırlı olmaktan çıkarılarak, Doğu ve Güneydoğu sınır bölgelerinde güvenliğin sağlanması çalışmalarına destek vermek, bölgede ticaretin canlanmasına katkıda bulunmak ve transit taşımacılığın gelişmesini temin gibi sebeplerle çekicilere montajlı yarı römorklu araçlarla, kamyonlara montajlı römorklu araçlarda akaryakıt mutad depo kapasitesi 8 ton, diğer (römorksuz) kamyonlarda 4 ton olarak uygun görülmüştür. Doğu ve Güneydoğu Bölgelerine sınır teşkil eden ülkelerle ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesi amacıyla, bu ülkelerin başlıca ticari metanını oluşturan mazotun Doğu ve Güneydoğu Bölgelerinde açık bulunan Kara Gümrük Kapılarından ithaline izin verilmiştir.

Daha sonra Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin Kararın yürürlüğe konulmasına dair 23.12.1998 tarihli, 12254 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 'nın 3 üncü maddesi ile gümrük mevzuatı dahilinde mutad depo kapsamında ithalatın çekicilere montajlı yarı römorklu araçlarla kamyonlara montajlı römorklu araçlar ve römorksuz kamyonların mutad depolarında yapılan motorin ithalatı olduğu, söz konusu Kararnamenin eki "Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin Karar " ın 14 üncü maddesi 07.04.1999 tarihli 12646 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilerek Şırnak ili Habur Gümrük Kapısından aylık 150.000 ton, Iğdır ili Dilucu Gümrük Kapısından aylık 25.000 ton motorin ithalatına izin verileceği hükme bağlanmış ve söz konusu mutad depo uygulaması yeniden düzenlenmiştir.

7/2287

8-
763

T.C
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.003
KONU :

ANKARA
.../.../2000

Anılan Kararı yürürlükten kaldıran 10.03.2000 tarihli, 2000/364 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 'nın 3 üncü maddesi ile de kamyonlarda 4 ton ve TIR' larda 8 ton olmak üzere taşıtların orijinal yakıt depoları haricinde taşıt üzerine yüklenen depolarda motorin ithalatına ve bu kapsamda Iğdır ili Dilucu Gümrük Kapısından aylık 15.000 ton, Şırnak ili Habur Gümrük Kapısından aylık 75.000 ton motorin ithalatına izin verilmesi şeklinde bir düzenleme getirilmiştir.

Diğer taraftan Başbakanlık Müsteşarlığı' nın 23.07.1999 tarihli, 1399 sayılı yazısı ile komşu ülkelerle Ülkemiz arasındaki ilişkilerde meydana gelen gelişmeler ışığında Güneydoğu Anadolu Bölgemizde sınır ticareti yapıldığı, Bölgede ticaretin gelişmesi ve transit taşımacılığın teşvik edilmesi amacıyla Irak'tan ham petrol ithalatına başlanıldığı, ancak yürürlükte bulunan 12.01.1990 tarihli, 1990/11 sayılı Genelge ' de belirtilen kamyon altı depolar için düzenlenen tutarların ham petrol ithalatını yapacak tanker teminine olanak vermediği belirtilerek Habur sınır kapısından yapılacak tanker taşımacılığında söz konusu Genelge'de belirtilen tutarların bir kat arttırılarak uygulanması gerektiği belirtilmiş, konu hakkında Habur Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne 26.07.1999 tarihli, 21397 sayılı yazımız ile talimat verilmiştir.

Ancak Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin Kararın yürürlüğe konulmasına dair 10.03.2000 tarihli, 2000/364 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı' nın 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan "Sınır ticareti kapsamında ham petrol, motorin, diğer ürünler ile taşıt üzerindeki depolarda motorin ithal edilen araçlarda orijinal yakıt depolarına ilave olarak monte edilen depolarda akaryakıt getirilemez." hükmü uyarınca Habur Gümrükleri Başmüdürlüğüne muhatap 16.05.2000 tarihli, 15042 sayılı yazımız ile de Başbakanlık Müsteşarlığının 23.07.1999 tarihli, 1399 sayılı yazısı konusu sınır ticareti kapsamında ham petrol ithalatında tankerlerin mutad depolarının 12.01.1990 tarihli, 1990/11 sayılı Genelge'de belirtilen tutarların bir kat arttırılarak uygulamasının geçerliliğinin kalmadığı talimatı verilmiştir.

Konuyla ilgili olarak Şırnak Valiliği'nden alınan 13.07.2000 tarihli 336 sayılı yazıda; mazot getirmeye talipli bulunan vatandaşlarımızın bilgisayar sırasına kayıt edilerek eşit ve adil bir şekilde K. Irak'tan mazot getirmelerinin sağlandığı, 12.07.2000 tarihi itibarıyla diğer iller için ayrılan bilgisayar listesinden 19.500 araç Şırnak ili için 25.000 araç olmak üzere toplam 45.000 araç kayıt edildiği, halen bütün araçlara eşit zamanda sıra gelmesi için bir oranlama yapılarak günde diğer iller sırasına kayıtlı araçlara 240, Şırnak sırasına kayıtlı araçlara 310 uygunluk belgesi verildiği, bilgisayar sırasına

7/2287

-9-

764

T.C
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.003
KONU :

ANKARA
.../.../2000

kayıtlı bütün araçlara 79 günde bir sıra geldiği ancak, mazot getirme hakkı sınırının arttırılması halinde 79 günde gelen sıra süresinin azalabileceği bildirilmiştir.

2. Malumları olduğu üzere, mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu'nun 12/1-a maddesinin dördüncü pragrafında; motorlu vasıtaların mutad depolarındaki akaryakıt ve madeni yağlardan vergi aranmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Gümrük Müsteşarlığınca yayımlanan 12.01.1990 tarihli 1990/11 sayılı Genelge uyarınca tüm Gümrük Başmüdürlüklerine;

- a) TIR çekicilerinde depo hacimleri 550 litreyi,
- b) İstiap haddi 15 ton kadar olan (15 ton dahil) kamyon ve tankerde depo hacimleri 300 litreyi,
- c) İstiap haddi 15 tonun üzerinde olan kamyon ve tankerlerde ise depo hacimleri 400 litreyi

aşan, bütün depoların aşırı hacimde depo olarak kabul edilmesi ve ceza uygulamasına başlanması talimatı verilmiş, ancak Gümrük Müsteşarlığı kayıtlarına 23.07.1999 tarihinde giren Başbakanlık Müsteşarlığının 1399 sayılı talimatına istinaden, Irak'tan ithal edilen ham petrolü taşıyan araçlar için sözkonusu Genelge'de (2000/8 sayılı Genelge ile sadece para cezası hükmü değiştirilen) belirtilen miktarlar bir kat arttırılarak (TIR çekicilerinde 1.100 litre, kamyon ve tankerlerde 800 litre) uygulanmaya başlanmıştır.

Bilgilerine arz ederim.